

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

w sprawie **C. L.**

skazanego z art. 197 § 3 pkt 2 i 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 10 maja 2023 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 7 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa 2/21, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt II K 43/17,

na podstawie art. 544 § 3 k.p.k., art. 639 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić wniosek;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.**

UZASADNIENIE

C. L. oskarżono o to, że w okresie od bliżej nieustalonego dnia czerwca 2016 roku do dnia 25 czerwca 2016 roku w P., rejonu [...] przemocą polegającą na biciu rękami po plecach, brodzie i ręce zmuszał małoletnią poniżej lat 15 córkę P. do wykonania innej czynności seksualnej polegającej na dotykaniu rękoma jego członka, a nadto dotykał ją palcami w okolicy pochwy oraz spowodował u niej obrażenia ciała w postaci otarcia skóry brody, ręki i grzbietu, które naruszyły

czynności narządów jej ciała na okres poniżej 7 dni, tj. o przestępstwo z art. 197 § 2 i § 3 pkt 2 i 3 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k. k.

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt II K 43/17, Sąd Okręgowy w Nowym Sączu:

1. uznał oskarżonego C. L. za winnego czynu zarzucanego aktem oskarżenia a stanowiącego przestępstwo z art. 197 § 2 i § 3 pkt 2 i 3 k.k. oraz art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i na mocy art. 197 § 3 pkt 2 i 3 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 3 k.k. skazał C. L. na karę 3 lat pozbawienia wolności;
- II. na mocy art. 41 a § 3 k.k. orzekł C. L. zakaz kontaktowania się z P. L. na okres 3 lat.

Wyrokiem z dnia 28 maja 2019 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie, sygn. akt II AKa 111/18, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 17 §1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k. uniewinnił oskarżonego C. L. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

W wyniku złożonej kasacji prokuratora, wyrokiem z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie IV KK 577/19 Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania.

Po ponownym przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, wyrokiem z dnia 7 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa 2/21, Sąd Apelacyjny w Krakowie utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt II K 43/17,

Postanowieniem z dnia 3 listopada 2022 r. w sprawie III KK 385/22 Sąd Najwyższy oddalił kasację jako oczywiście bezzasadną.

Pismem z dnia 3 stycznia 2023 r. obrońca skazanego C. L. złożył do Sądu Najwyższego wniosek o wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem ze względu na ujawnienie nowych faktów.

Na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a, art. 542 § 1, art. 544 § 2 i art. 547 § 2 k.p.k. wniósł, aby Sąd Najwyższy wznowił postępowanie, zakończone wyrokiem Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 7 grudnia 2021 r., sygn. akt II AKa 2/21, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu, Wydział II Karny z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt II K 43/17, w sprawie skazanego C. L. i po jego wznowieniu:

1. uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Nowym Sączu z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt II K 43/17;
2. uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 grudnia 2021 r, sygn. akt II AKa 2/21;
3. przekazał sprawę C. L. do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Nowym Sączu

Jednocześnie na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. wniósł o wstrzymanie przez Sąd Najwyższy wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu Wydział II Karny z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt II K 43/17 do czasu rozstrzygnięcia wniosku o wznowienie postępowania, albowiem istnieje realne niebezpieczeństwo poniesienia przez skazanego dolegliwości wynikającej z wykonania prawomocnego wyroku, której nie powinien doznać wobec zasadności złożonego wniosku o wznowienie postępowania, a mającej charakter nadzwyczajny i ponadstandardowy.

Nadto wniósł, aby Sąd Najwyższy na podstawie art. 546 k.p.k. w zw. z art. 97 k.p.k. zarządził przeprowadzenie czynności sprawdzających poprzez:

1. zwrócenie się do Sądu Rejonowego w Nowym Targu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich o nadesłanie akt nadzoru III Opm 28/15;
2. zwrócenie się do [...] Placówki Wychowawczej [...] o nadesłanie oryginałów dokumentów złożonych do akt nadzoru III Opm 28/15 po 7 grudnia 2021 r.;
3. zwrócenie się do Sądu Rejonowego w Nowym Targu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich o nadesłanie akt III Nsm 314/19 i przeprowadzenie dowodu z protokołu rozprawy z dnia 06 czerwca 2022 r., notatki z wysłuchania P. L. z dnia 6 czerwca 2022 r., notatki z wysłuchania B. L. z dnia 6 czerwca 2022 r., postanowienia tego Sądu z dnia 31 sierpnia 2022 r.;
4. przesłuchanie świadka D. S., zam. [...].

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnej odpowiedzi na złożony wniosek obrońcy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie.

Przypomnieć trzeba, co trafnie zauważył prokurator, że nie każdy ujawniony nowy fakt lub dowód, nawet jeżeli stwarza przypuszczenie o ewentualnej niewinności skazanego, daje podstawę do orzeczenia po myśli art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k., lecz wyłącznie taki, który stanowi podstawę graniczącą z pewnością do wniosku o błędności wyroku lub co najmniej podstawę uzasadnionego prawdopodobieństwa uniewinnienia osoby skazanej po wznowieniu postępowania lub też skazania jej za przestępstwo o łagodniejszej sankcji karnej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 grudnia 2008 r., II KO 70/06; z dnia 21 maja 2008 r., V KO 30/08 oraz z dnia 25 października 2016 r., IV KO 56/16). Rozstrzygające w postępowaniu o wznowienie postępowania jest więc to, czy rzeczywiście po prawomocnym zakończeniu postępowania w sprawie ujawniły się „nowe fakty lub dowody”, które w ujęciu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., wskazują na zaistnienie jednej z sytuacji, o jakich mowa w powołanym przepisie.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy zauważyć należy, że możliwość orzeczenia zgodnie z wnioskiem wchodziłaby w grę wyłącznie wówczas, gdyby z takich nowych faktów lub dowodów wynikało jednoznaczne przypuszczenie o zaistniałej pomyłce sądowej, a więc o skazaniu C. L. - pomimo, że nie popełnił zarzucanego mu czynu. Takiego jednoznacznego wniosku na podstawie wskazanego we wniosku dowodu wyprowadzić nie można.

Z analizy akt sprawy o sygn. akt II K 43/17 Sądu Okręgowego w Nowym Sączu bezspornie wynika, że w dacie inkryminowanego skazanemu czynu, P. L. w czerwcu [...] miała siedem lat. Zgodnie z treścią art. 185a § 1 k.p.k. powinna być przesłuchiwana tylko jeden raz. P. L. została przesłuchana w postępowaniu przygotowawczym. Przesłuchanie to nie było w pełni prawidłowe, bowiem nie uczestniczył w nim obrońca skazanego, który zgodnie wymienionym przepisem złożył na rozprawie wniosek o ponowne przesłuchanie małoletniej. Z ostatniego zdania art. 185a § 1 k.p.k. wynika, że małoletnia pokrzywdzona na wniosek oskarżonego, który nie miał obrońcy w czasie pierwszego przesłuchania powinna być ponownie przesłuchana i dlatego ten wniosek został uwzględniony przez sąd. Przy ponownym przesłuchaniu P. L. odmówiła składania zeznań dotyczących

zdarzeń w jej domu rodzinnym. W tej sytuacji jej pierwsze zeznania bez udziału obrońcy oskarżonego zgodnie z art. 182 § 1 k.p.k nie były brane pod uwagę przy ustaleniach faktycznych.

Kwestia ta była przedmiotem analizy w toku postępowania kasacyjnego. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do postanowienia z dnia 3 listopada 2022 r., sygn. akt III KK 385/22 wskazał, że w odniesieniu do zeznań pokrzywdzonej znaczenie fundamentalne ma przede wszystkim fakt, że w toku postępowania skorzystała ona z prawa do odmowy złożenia zeznań. Materiał dowodowy stanowiący podstawę wyrokowania nie obejmował zatem tego dowodu, wobec czego trafna była zawarta w odpowiedzi na kasację uwaga o nieskuteczności podejmowania prób obchodzenia bezwzględnego zakazu dowodowego treścią oświadczeń lub zapisków. W świetle zgromadzonego w sprawie pozostałego materiału dowodowego oraz jego oceny zaprezentowanej przez sądy obu instancji Sąd Najwyższy uznał, że akcentowana przez skarżącego treść listu nie ma charakteru wyjątku, o którym mowa w kasacji, nawiązującej w tym zakresie do powołanej literatury i orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Jak słusznie dostrzega prokurator w pisemnej odpowiedzi na pismo procesowe obrońcy, wniosek o wznowienie w zakresie zastąpienia zeznań pokrzywdzonej jej listem jest niezasadny z dwóch powodów.

Po pierwsze, jest próbą obejścia zakazu dowodowego określonego w art. 174 k.p.k zgodnie z którym, dowodu z wyjaśnień oskarżonego lub zeznań świadka nie wolno zastępować treścią pism, zapisków lub notatek urzędowych.

Po drugie, sporządzenie listu nie jest nową okolicznością w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. Od samego początku postępowania sądowego obrońca skazanego lansował tezę, że P. L. oskarżyła ojca o molestowanie seksualne za namową J. M. Konsekwencją tej linii obrony były kolejne dowody przedstawione przez obrońcę tj. notatka służbowa z dnia 10 stycznia 2022r. D.S., notatka służbowa z dnia 4 stycznia 2022r. B.R. oraz akta sprawy sygn. akt III Nsm 314/19.

Obrońca skazanego, domagając się wznowienia postępowania, zdaje się błędnie interpretować treść przepisu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. – uznając, że wskazane powyżej okoliczności mają stanowić „nowe fakty i nowe dowody” (propter nova). Stanowisko to nie może zyskać akceptacji w kontekście brzmienia i wykładni

powołanego przepisu.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, a wcześniej Sąd Okręgowy w Nowym Sączu miały pełną wiedzę co do zgromadzonego materiału dowodowego oraz przyjętej linii obrony skazanego, i obrońca w złożonym wniosku o wznowienie nie wykazał zaistnienia żadnych nowych dowodów, w rozumieniu powołanego przepisu prawa, jakie mogłyby rzutować na zasadność wydanego wyroku skazującego i rodziłyby potrzebę ponownego rozpoznania sprawy.

Reasumując, stwierdzić należy, że przedstawiona przez obrońcę argumentacja w realiach niniejszej sprawy, nie mogła doprowadzić do wznowienia postępowania. Zaprezentowanie powyższych okoliczności to w rzeczywistości jedynie swoisty pretekst, mający doprowadzić do ponownej oceny dowodów i czynienia na tej podstawie odmiennych, niż to uczyniły w postępowaniu merytorycznym sądy pierwszej i drugiej instancji, ustaleń faktycznych, to natomiast nie leży w kompetencji sądu wznowieniowego.

O kosztach związanych z postępowaniem wznowieniowym orzeczono na podstawie art. 639 k.p.k.